

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2007:3117

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
Nya Ängkärrskolan i Solna

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Stiftelsen Nya Ängkärrskolan
Ängkärrsgatan 9
17170 Solna

2008-09-26
1 (5)
Dnr 54-2007:3117

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Nya Ängkärrskolan i Solna

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Nya Ängkärrskolan i Solna kommun. Besök gjordes i skolan den 6-7 november 2007 samt den 9 juni 2008.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 10 januari ska Stiftelsen Nya Ängkärrskolan redovisa till Skolverket, enheten i Stockholm, vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Nya Ängkärrskolan är en grundskola med allmän inriktning och vänder sig till elever med dyslexi. Skolan arbetar medvetet och engagerat med att skapa en miljö där

denna elevgrupp kan få utvecklas och stärka sin självkänsla. Det begränsade elevantalet i klasserna vid Nya Ängkärrskolan möjliggör en långt gående individualisering av undervisningen. Skolan har också satsat på att med hjälp av olika pedagogiska dataprogram anpassa uppgifter och färdighetsträning till den enskilda elevens förutsättning och behov.

Även om skolans kunskapsresultat ska ses i ljuset av att samtliga elever har specifika läs- och skrivsvårigheter så framgår det av den nationella statistiken för årskurs 9 att resultaten ligger långt under motsvarande resultat för samtliga skolor i kommunen men även i jämförelse med resultaten i riket. Avsaknaden av en systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen, oklarhet mellan individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram liksom när åtgärdsprogram ska upprättas är tänkbara förklaringar till skolans kunskapsresultat. Därutöver tillkommer en syn på elevernas möjligheter till inläring som är begränsande och inte förenlig med läroplanens mål att sträva mot.

Verksamheten vid en fristående skola ska svara mot den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Trots att lärarna på Nya Ängkärrskolan på olika sätt arbetar med värdegrundsfrågor är resultatet av insatserna inte helt tillfredsställande. Kränkningar förekommer och elevernas upplevelse av trivsel har försämrats.

Skolan saknar en tydlig struktur för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas. Som en konsekvens av detta upprättar inte skolan en årlig kvalitetsredovisning – ett krav som tillkom redan 1997. Otvetydigt finns det en vilja till förbättringsarbete på skolan, men avsaknaden av en systematisk uppföljning och utvärdering av resultaten medför att denna drivkraft inte nyttjas till fullo.

Rektorn har som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet riktas mot att nå de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat. Av rapporten framkommer ett flertal brister som, enligt Skolverket, kan hänföras till bristande styrning och ledning.

Följande områden inom Nya Ängkärrskolans verksamhet visar sådana brister att de snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans tolkningar av nationella mål och betygskriterier motsvarar inte de nationella kraven och måste omarbetas (9 kap. 2 § skollagen).
- Undervisningen i musik bedrivs av lärare som inte är anställd av skolan (9 kap. 2 § skollagen jämfört med 7 kap. 5 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte skriftliga bedömningar (9 kap. 2 § skollagen jämfört med 7 kap. 9 § grundskoleförordningen).

- Betygskatalogen förs inte på ett rättssäkert sätt (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram i enlighet med gällande bestämmelser (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte författningarnas krav (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling).
- Skolan är inte öppen för alla (9 kap. 2 § skollagen).
- Eleverna i årskurs 5 ges inte möjlighet att nå målen i teknik, slöjd och hemkunskap vilket innebär att utbildningen vid Nya Ängkärrskolan inte till art och nivå väsentligen svarar mot vad utbildningen i en offentlig grundskola ska ge (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan upprättar inte en årlig kvalitetsredovisning (1 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Skolverket bedömer att följande områden är i behov av förbättringsinsatser.

- Innehållet i den information som ges i samband med utvecklingsamtalen bör förbättras så att den tydligare relaterar till nationella mål.
- Elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att all undervisning tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och de riktlinjer som anger principerna för hur arbetet ska bedrivas.
- Elevernas möjligheter att utöva inflytande över sitt eget lärande bör förbättras.
- Kvaliteten på åtgärdsprogrammen bör förbättras
- Skolan bör förbättra arbetet med att skapa en trygg miljö för eleverna.
- Skolan bör vidta åtgärder så att fler elever får tillgång till lärare som har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.
- Rektorns pedagogiska ledarskap bör förbättras.
- Rektorn bör ta ett ökat ansvar för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten liksom resultaten av skolans arbete med normer och värden i syfte att nå en högre måluppfyllelse. Rektorn bör också ta ansvar för att följa upp att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot ligger till grund för undervisningen.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Medgivande att sätta betyg

Skolverket medger med stöd av 1 a kap. 7 § förordningen (1996:1206) om fristående skolor att skolan får anordna prövning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för grundskolan i det offentliga skolväsendet. Därvid förutsätts att skolan rättar till de brister som påtalats ovan.

Återkallande av godkännande och rätten till bidrag för utbildningen i årskurserna 1–3

Skolverket godkände Stiftelsen Nya Ängkärrskolan som en fristående grundskola för årskurserna 1–3 genom beslut (dnr 00:1243) den 7 december 2000.

I samband med Skolverkets utbildningsinspektion i Nya Ängkärrskolan har framkommit att skolan ännu inte bedrivit någon verksamhet i årskurserna 1–3 och representant för huvudmannen uppgav att det inte finns någon avsikt att bedriva någon sådan.

Skolverket beslutar med stöd av 9 kap. 12 § skollagen att återkalla godkännandet för årskurserna 1–3 vid den fristående grundskolan Nya Ängkärrskolan i Solna kommun. Därmed återkallas rätten till bidrag från elevernas hemkommuner för dessa årskurser.

Beslutet om återkallande kan överklagas hos allmän förvaltningsdomstol (se bilaga).

Återkallandet gäller från den dag det vinner laga kraft.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Sigbritt Gålnander
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också enhetscheferna Carl-Gustav Sidenqvist och Birgitta Fredander samt undervisningsråden Ingela Gullberg och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Skolverket

Beslut

2008-09-26

5 (5)

Dnr 54-2007:3117

Bilaga

Rapport

Överklagandehänvisning

Kopia till

Solna kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Nya Ängkärrskolan

Grundskola årskurs 4–9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Nya Ängkärrskolan den 6–7 november 2007 samt den 9 juni 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet läsåret 1993/94. Vid den senaste inspektionen 2001 konstaterade Skolverket (2002-06-17 dnr 2001:2968) att skolans kvalitetsredovisning och principer vid intagning inte motsvarade författningarnas krav. Efter uppföljning konstaterade Skolverket att huvudmannen vidtagit åtgärder för att komma till rätta med de påtalade bristerna. Skolan uppfyllde därmed kraven för fortsatt godkännande och rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Inspektionen av fristående grundskolor ska ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöken. Även annan information om skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Nya Ängkärrskolan intervjuades rektorn, biträdande rektorn, ett urval av elever, lärare respektive föräldrar samt företrädare för huvudmannen. Vidare intervjuades två av skolans specialpedagoger samt skolsköterskan. Inspektörerna besökte även lektioner i samtliga årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

2 (21)

Huvudmannen för Nya Ängkärrskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Solna kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen har inte nyttjat rätten till insyn utöver att skolan lämnar uppgifter till Solna kommuns kvalitetsredovisning.

Beskrivning av skolan

Nya Ängkärrskolan	Antal elever
Grundskola	91

Skolverket godkände En skola på talets grund som en fristående grundskola för årskurserna 4–9 genom beslut (dnr 92:1467) den 19 april 1993.

Den 14 november 1995 godkände Skolverket byte av huvudman till Stiftelsen Nya Ängkärrskolan (dnr 95:1836). Skolans namn ändrades till Nya Ängkärrskolan.

Huvudmannen har den 7 december 2000 fått Skolverkets godkännande att bedriva verksamhet även i årskurserna 1–3 (dnr 00:1243). Huvudmannen har dock aldrig startat verksamheten i dessa årskurser. Enligt uppgifter från huvudmannen finns heller inte några planer på att starta verksamhet i dessa årskurser. Skolverkets godkännande för årskurs 1–3 kommer därför att återkallas.

Skolan har hittills inte haft Skolverkets medgivande att sätta betyg, men har den 12 juni 2008 inkommit med en sådan ansökan. Ärendet kommer att hanteras inom ramen för föreliggande inspektion.

Skolans inriktning är allmän och vänder sig till elever med specifika läs- och skrivproblem/dyslexi.

I sin ansökan om godkännande har huvudmannen angett att skolan ska följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet, Lpo 94, samt de nationella kursplanerna.

Huvudman för skolan är Stiftelsen Nya Ängkärrskolan med organisationsnummer 802017-4069.

Verksamheten vid Nya Ängkärrskolan startade läsåret 1993/94 och omfattar årskurserna 4-9.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 91 elever. De flesta elever är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från ett tiotal andra kommuner i Stockholms län.

Skolan ligger i den del av Solna kommun som kallas Västra skogen. De lokaler som skolan nyttjar har tidigare använts för kommunal verksamhet. Skolan ligger inbäddad i ett naturområde och runt omkring finns ett antal flerfamiljshus.

Helhetsbedömning

Nya Ängkärrskolan är en grundskola med allmän inriktning och vänder sig till elever med dyslexi. Skolan arbetar medvetet och engagerat med att skapa en miljö där denna elevgrupp kan få utvecklas och stärka sin självkänsla. Det begränsade elevantalet i klasserna vid Nya Ängkärrskolan möjliggör en långt gående individualisering av undervisningen. Skolan har också satsat på att med hjälp av olika pedagogiska dataprogram anpassa uppgifter och färdighetsträning till den enskilde elevens förutsättning och behov.

Även om skolans kunskapsresultat ska ses i ljuset av att samtliga elever har specifika läs- och skrivsvårigheter så framgår det av den nationella statistiken för årskurs 9 att resultaten ligger långt under motsvarande resultat för samtliga skolor i kommunen men även i jämförelse med resultaten i riket. Avsaknaden av en systematisk uppföljning av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen, oklarhet mellan individuella utvecklingsplaner och åtgärdsprogram liksom när åtgärdsprogram ska upprättas är tänkbara förklaringar till skolans kunskapsresultat. Därutöver tillkommer en syn på elevernas möjligheter till inläring som är begränsande och inte förenlig med läroplanens mål att sträva mot.

Verksamheten vid en fristående skola ska svara mot den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Trots att lärarna på Nya Ängkärrskolan på olika sätt arbetar med värdegrundsfrågor är resultatet av insatserna inte helt tillfredsställande. Kränkningar förekommer och elevernas upplevelse av trivsel har försämrats.

Skolan saknar en tydlig struktur för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas. Som en konsekvens av detta upprättar inte skolan en årlig kvalitetsredovisning – ett krav som tillkom redan 1997. Otvetydigt finns det en vilja till förbättringsarbete på skolan, men avsaknaden av en systematisk uppföljning och utvärdering av resultaten medför att denna drivkraft inte nyttjas till fullo.

Rektorn har som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet riktas mot att nå de nationella målen. Rektorn har ansvar för skolans resultat. Av rapporten framkommer ett flertal brister som, enligt inspektörerna, kan hänföras till bristande styrning och ledning.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen i samtliga ämnen i årskurs 5 (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolans tolkningar av nationella mål och betygskriterier motsvarar inte de nationella kraven och måste omarbetas (9 kap. 2 § skollagen).
- Undervisningen i musik bedrivs av lärare som inte är anställd av skolan (9 kap 2 § skollagen jämfört med 7 kap. 5 § grundskoleförordningen).

4 (21)

- Skolan upprättar inte skriftliga bedömningar (9 kap. 2 § skollagen jämfört med 7 kap. 9 § grundskoleförordningen).
- Betygskatalogen förs inte på ett rättssäkert sätt (1 a kap. 7 § förordningen om fristående skolor jämfört med 7 kap. 11 § grundskoleförordningen).
- Skolan upprättar inte åtgärdsprogram i enlighet med gällande bestämmelser (1 a kap. 5 a § förordningen om fristående skolor).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte författningarnas krav (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling).
- Skolan är inte öppen för alla. (9 kap. 2 § skollagen).
- Eleverna i årskurs 5 ges inte möjlighet att nå målen i teknik, slöjd och hemkunskap vilket innebär att utbildningen vid Nya Ängkärrskolan inte till art och nivå väsentligen svarar mot vad utbildningen i en offentlig grundskola ska ge (9 kap. 2 § skollagen).
- Skolan upprättar inte en årlig kvalitetsredovisning (1 och 5 §§ förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Innehållet i den information som ges i samband med utvecklingssamtalen bör förbättras så att den tydligare relaterar till nationella mål.
- Elevernas individuella utvecklingsplaner bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att all undervisning tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot och de riktlinjer som anger principerna för hur arbetet ska bedrivas.
- Elevernas möjligheter att utöva inflytande över sitt eget lärande bör förbättras.
- Kvaliteten på åtgärdsprogrammen bör förbättras
- Skolan bör förbättra arbetet med att skapa en trygg miljö för eleverna.
- Skolan bör vidta åtgärder så att fler elever får tillgång till lärare som har utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak bedriver.
- Rektorns pedagogiska ledarskap bör förbättras.
- Rektorn bör ta ett ökat ansvar för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten liksom resultaten av skolans arbete med normer och värden i syfte att nå en högre måluppfyllelse. Rektorn bör också ta ansvar för att följa upp att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot ligger till grund för undervisningen.
- Skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitets skala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge varje elev kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen motsvarar de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar huvudmannen och skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens och kursplanernas mål.

Tabell 1. Betygsresultat för årskurs 9 i Nya Ängkärrskolan jämfört med samtliga skolor i Solna kommun samt i riket år 2006 och 2007.

	Nya Ängkärrskolan		Solna kommun		Riket	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
Andel (i procent) med fullständigt slutbetyg	52,4	57,1	72,3	68,0	76,0	76,1
Andel (i procent) behöriga till nationellt program	61,9	75,0	92,0	89,8	89,5	89,1
Meritvärde ¹	163	170	209,8	210,2	206,8	207,3

Källa: Skolverkets statistik

¹ Meritvärdet utgörs av summan av betygsvärdena för de 16 bästa betygen i elevens slutbetyg (G=10, VG=15 och MVG=20). Det möjliga maxvärdet för varje enskild elev är 320 poäng. Det genomsnittliga meritvärdet beräknas för de elever som fått betyg i minst ett ämne. Elevernas sammanlagda poäng divideras med antal elever som fått betyg i minst ett ämne.

Kommentar:

En fristående skola ska ge kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot vad grundskolan i det offentliga skolväsendet ska ge. De nationella kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska ha uppnått efter det femte och nionde skolåret i respektive ämne. I ämnena svenska, engelska och matematik finns nationella prov för årskurserna 5 och 9 som stöd vid bedömning av elevernas kunskaper. Det föreligger ingen skyldighet för skolor att genomföra de nationella ämnesproven i årskurs 5, vilket däremot gäller för årskurs 9.

Nya Ängkärrskolan har valt att genomföra de nationella ämnesproven i årskurs 5. Inspektörerna har tagit del av skolans sammanställning av provresultatet för 2008 och kan konstatera att alla elever inte genomfört proven. Av de elever som genomförde ämnesprovet i matematik har 44 procent uppnått målen, 78 procent i svenska och 57 procent i engelska. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska saknar skolan en samlad uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i årskurs 5.

Inspektörerna har även vid inspektionsbesöket tagit del av skolans egen sammanställning av provresultaten för de nationella ämnesproven i årskurs 9 för 2008. Av totalt 13 elever nådde 85 procent målen i svenska, 92 procent målen i matematik och 54 procent i engelska vilket enligt rektor innebär att resultatet utvecklats positivt jämför med föregående år.

Av tabell 1, Betygsresultat för årskurs 9, framgår att 57 procent av de elever som lämnade skolan våren 2007 hade ett fullständigt slutbetyg. Detta värde ligger avsevärt under såväl kommunen som riket, vilket även gäller för andelen elever behöriga till gymnasieskolans nationella program och meritvärde.

Ovanstående resultat bör dock ses i ljuset av att skolans samtliga elever har specifika läs- och skrivsvårigheter.

Inspektörerna har även observerat hur betygen fördelas mellan pojkar och flickor. En sådan jämförelse visar att flickornas meritvärde 2007 var 191 poäng mot pojkarnas 159 poäng. De skillnader i betygsresultat som finns mellan pojkar och flickor är stora men bör enligt inspektörerna tolkas med stor försiktighet då antalet flickor endast var fyra stycken jämfört med 24 pojkar.

Skolans resultat avseende meritvärde och andel elever med betyg i alla ämnen kan även jämföras med de modellberäknade värden som Skolverkets analysverktyg SALSA² anger. Vid en sådan jämförelse framkommer att resultaten, andel elever med fullständigt slutbetyg och meritvärde, vid Nya Ängkärrskolan ligger väsentligt under det modellberäknade värdet.

² För att få en mer nyanserad bild av skolors betygsresultat än enbart genom att tillhandahålla de faktiska betygsresultaten som skolor uppnår, har Skolverket utvecklat Skolverkets Arbetsverktyg för Lokala Sambands Analyser - Salsa. Verket jämför i en statistisk modell kommuners och skolors faktiska betygsresultat avseende "andel elever som uppnått målen" respektive "genomsnittligt meritvärde" med ett modellberäknat värde. I denna beräkning tas hänsyn till bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelning pojkar/flickor i kommuner och skolor. SALSA bör användas som ett underlag av flera vid analys av kommuners och skolors resultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsresultaten följs upp i alla ämnen,
- om kunskapsresultaten följs upp regelbundet under hela skoltiden,
- om utvecklingssamtal genomförs om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas,
- om en framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas i samband med utvecklingssamtalen.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering: Lärarna på Nya Ängkärrskolan följer upp och bedömer elevernas individuella kunskapsutveckling genom bland annat olika diagnoser, prov, inlämnade uppgifter samt i det dagliga arbetet. De nationella proven genomförs och används som ett stöd vid lärarnas bedömning. Med hänvisning till vad som redovisas nedan bedömer dock inspektörerna sammantaget att bedömningsområdet *Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat* är av mindre god kvalitet.

Uppföljning av alla ämnen

En grundförutsättning för arbetet med uppföljning av resultat är att det finns utbildningsmål att relatera till. Nya Ängkärrskolan har lokalt konkretiserade mål för årskurs 7, 8 och 9. För årskurserna 4-6 är de lokala konkretiseringarna inte årskursvisa utan beskriver kunskapsmål gemensamma för alla tre skolår. Lärarna uppger vid intervjuerna att de i de senare skolåren följer upp elevernas kunskapsutveckling på individnivå i flertalet ämnen men att uppföljningen i de lägre årskurserna huvudsakligen fokuserar ämnena svenska, matematik och engelska vilket medfört att det saknas en samlad bild av måluppfyllelsen i alla ämnen i årskurs 5.

Som framgår i rapportens avsnitt 3.1 *Tillgång till likvärdig utbildning* har eleverna på Nya Ängkärrskolan ingen undervisning i ämnena teknik, slöjd eller hem- och konsumentkunskap före utgången av årskurs 5 vilket naturligtvis omöjliggör en uppföljning och kommunikation av kunskapsresultaten i dessa ämnen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att lärarna inte gör någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling i alla ämnen i förhållande till de nationella målen i årskurs 5.

Utvecklingssamtal och individuell utvecklingsplan

Läraren ska, enligt bestämmelserna, fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin ska läraren, eleven och

elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. Den information som ges vid utvecklingssamtalet bör grunda sig på en utvärdering av elevens utveckling i relation till målen i läroplanen och kursplanerna. Enligt bestämmelserna ska läraren, vid utvecklingssamtalet, i en framåtsyftande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

Utvecklingssamtal genomförs i samtliga klasser på Nya Ängkärrskolan och individuella utvecklingsplaner upprättas. Inför utvecklingssamtalen i årskurserna 4-7 skickas ett diskussionsunderlag hem i förväg. För årskurs 8 och 9 bifogas en sammanställning av de omdömen lärarna gett i alla ämnen. Inspektörerna har tagit del av exempel på underlag som används inför utvecklingssamtal och kan konstatera att det finns en variation emellan lärare när det gäller innehållet avseende bedömningar av elevens kunskapsutveckling i relation till de nationella målen. I vissa årskurser saknas ämnen (se vidare avsnitt 3.1 *Tillgång till likvärdig utbildning*). Inspektörerna bedömer att innehållet i den information som ges till elever och vårdnadshavare i samband med utvecklingssamtalen bör förbättras så att den tydligare relaterar till nationella mål.

Av de exempel på individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av framgår att kvaliteten på dessa också är mycket skiftande. Exempelvis saknas i flera fall ett framåtsyftande perspektiv och skolans ansvar för att eleven ska utvecklas mot uppsatta mål är otydligt framskrivet. Inspektörerna bedömer därför att elevernas individuella utvecklingsplaner bör utvecklas.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper,
- om lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygsriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanerna,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygs katalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att bedömningsområdet *Bedömning och betygssättning* är av mindre god kvalitet. De lokala tolkningarna av de nationella målen och betygskriterierna som skolan gjort harmonierar inte i tillräcklig utsträckning med de nationella. Då de lokala tolkningarna används vid bedömning och betygssättning innebär det att betygssättning inte sker i enlighet med författningarnas krav. Därutöver finns det, som framgår av rapportens avsnitt 3.5 *Huvudmannaskap och tillstånd*, lärare som sätter betyg utan att vara anställda av skolan. Vidare upprättar inte skolan skriftliga omdömen för elever som saknar slutbetyg i något ämne.

Utgångspunkt vid bedömning och betygssättning

Nya Ängkärrskolan har gjort lokala tolkningar av de nationella målen och betygskriterierna för årskurs 8 och 9. I samtal med lärare framkommer att det är dessa lokala tolkningar som utgör underlag vid bedömning och betygssättning. Inspektörerna har granskat ett urval av dessa. Denna granskning visar att skolan i årskurs 9 i vissa ämnen inte beaktar samtliga mål eller samtliga betygskriterier. Vidare återfinns i några ämnen kriterier som mer beskriver beteenden än kunskaper. Inspektörerna bedömer att skolans lokala tolkningar måste omarbetas så att de harmonierar med de nationella målen och kriterierna.

Betygssättning enligt författningarnas krav/skriftliga bedömningar

Som framkommer av rapportens avsnitt 1.1 *Kunskapsresultat* saknar en stor andel elever ett fullständigt slutbetyg. Enligt bestämmelserna ska en skriftlig bedömning ges om en elev inte når upp till de mål i ett ämne som enligt kursplanen ska ha uppnåtts i slutet av det nionde skolåret. Av den skriftliga bedömningen ska elevens kunskapsutveckling i ämnet eller ämnesblocket framgå. Dessutom kan de stödåtgärder som har vidtagits framgå. Bedömningen ska undertecknas av läraren. Nya Ängkärrskolan upprättar inte sådana skriftliga bedömningar. Detta måste skolan åtgärda.

Betygskatalog

För elevernas rättssäkerhet ska det finnas en betygskatalog. Inspektörerna har granskat skolans betygskatalog från 2007 och finner att lärare inte signerar satta betyg. Vidare har ibland angetts som betygssättande lärare "Administratör" och betygskolumner lämnas tomma när betyg inte satts. Vidare är ändringar av betyg inte signerade. Inspektörerna bedömer därför att skolans betygskatalog inte förs på ett rättssäkert sätt vilket är en brist som måste åtgärdas.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet,

10 (21)

- om eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om skolan samverkar med arbetslivet och närsamhället.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

I skolans styrdokument beskrivs att utveckling av elevernas självkänsla och självtillit är viktiga inslag i skolans arbete. Lektionsbesök, intervjuer samt enkätresultat visar att skolans arbete i detta avseende är gott och framgångsrikt. Detta till trots bedömer inspektörerna att området *Genomförande av utbildningen* sammantaget är av mindre god kvalitet då det finns ett begränsande synsätt på elevernas förmåga att uppnå målen. En sådan elev- och kunskapssyn är inte i samklang med intentionerna i läroplanen.

Utbildningens inriktning

I läroplanen och kursplanerna anges mål att sträva mot och dessa mål uttrycker den inriktning undervisningen ska ha när det gäller att utveckla elevernas kunskaper. Av läroplanen framgår bl.a. att skolan ska sträva efter att varje elev lär sig lyssna, diskutera, argumentera och använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, samt att reflektera över erfarenheter och kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. I intervjuer och samtal med lärare framkommer att någon samsyn inte finns bland lärarna om vilken funktion målen att sträva mot har för skolans arbete.

Vid intervjuer med lärare och rektorn framkommer vidare en begränsande föreställning om vad skolans elever kan lära sig. Enligt intervjuade lärare är undervisningen framförallt inriktad på att eleverna ska nå målen för betyget godkänt. De högre betygen prioriteras inte. Det begränsande synsättet speglar också planering och organisering av skolans verksamhet, till exempel så undervisar inte skolan i moderna språk utöver engelska, se vidare avsnitt 3.1 *Tillgång till likvärdig utbildning*. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot ligger till grund för utbildningen.

Inflytande över det egna lärandet

I läroplanen uttrycks att eleverna ska få reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

I inspektörernas samtal med lärare och elever framkommer att eleverna har ett be-

gränsat inflytande över det egna lärandet. Rektorn bekräftar elevernas begränsade inflytande över arbetssätt, arbetsformer och innehåll. Även i en av skolan genomförd enkätundersökning framkommer att elevernas inflytande och ansvarstagande är ett utvecklingsområde. Inspektörerna bedömer att elevernas möjligheter att utöva inflytande över sitt eget lärande bör förbättras.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Inspektörerna bedömer sammantaget att området *Anpassning av verksamheten till elevernas behov* är av god kvalitet. Bedömningen grundar sig på att Nya Ängkärrskolan har rutiner för identifiera elever i behov av särskilt stöd. Det begränsade elevantalet i klasserna vid Nya Ängkärrskolan möjliggör en långt gående individualisering av undervisningen vilket utgör ett stöd för den enskilde eleven. Särskilt stöd ges främst i matematik, svenska och engelska och mer sällan i övriga ämnen. Frivillig undervisning i olika ämnen i form av läxhjälp finns dock vid några tillfällen i veckan. Skolans specialpedagoger gör omfattande utredningar i syfte att identifiera elevernas olika behov. Resultatet av dessa utredningar är tänkta att användas för att individualisera undervisningen för berörd elev. I samtal med lärare framkommer emellertid att resultaten av dessa utredningar inte alltid nyttjas fullt ut. Inspektörerna vill också framhålla skolans satsning att med hjälp av olika pedagogiska dataprogram anpassa uppgifter och färdighetsträning till elevers förutsättningar och behov. Trots att inspektörerna bedömer att området är av god kvalitet finns behov av förbättringar inom nedanstående område.

Åtgärdsprogram

Från och med den 1 juli 2006 har förändringar i förordningen om fristående skolor införts avseende åtgärdsprogram. Ansvaret har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att behoven utreds om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av särskilda stödåtgärder, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska framgå vilka behoven är,

hur de ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när åtgärdsprogrammet utarbetas.

Inspektörerna har tagit del av ett urval åtgärdsprogram som upprättats på Nya Ängkärrskolan och bedömer att kvaliteten på dessa varierar. Bland annat behöver målformuleringarna utvecklas och tydligare kopplas till de utbildningsmål eleven ska nå. Åtgärdsprogrammen upprättas av elevens mentor utifrån ett underlag som lämnats av berörd ämneslärare. Emellertid upprättas inte alltid åtgärdsprogram för alla elever som bedöms ha behov av särskilda stödåtgärder. Ett skäl till detta är enligt lärarna och rektorn att skolans samtliga elever i princip är i behov av särskilt stöd och att de individuella utvecklingsplaner som upprättas vid utvecklingssamtalen även omfattar särskilda stödåtgärder. Rektorn har även i ett underlag som lämnats till Solna kommun uppgett att alla elever i behov av särskilt stöd inte har ett åtgärdsprogram. Inspektörerna har även tagit del av dokumentation som förts vid elevvårdskonferens och av dessa framgår att minnesanteckningar och protokoll ibland snarast är att jämföra med åtgärdsprogram. Enligt inspektörerna råder det oklarhet på skolan om skillnaden mellan individuella utvecklingsplaner, åtgärdsprogram och annan dokumentation.

Skolans arbete med åtgärdsprogram är enligt inspektörerna ett angeläget utvecklingsområde. Sammantaget bedömer inspektörerna dels att skolan inte upprättar åtgärdsprogram för alla elever i behov av särskilt stöd, dels att kvaliteten på åtgärdsprogrammen bör förbättras samt att rutinerna när åtgärdsprogram ska upprättas behöver förtydligas.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dessa komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan/lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer och värden i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna sammantaget att området *Normer och värden i studiemiljö och samvaro* är av mindre god kvalitet. Denna bedömning baseras på att skolan har engagerade lärare som var för sig arbetar med normer och värden men att resultaten inte är tillfredsställande då kränkningar förekommer och elevernas upplevelse av trivsel försämrats. Skolans likabehandlingsplan motsvarar inte de krav som ställs och skolan har inte heller beaktat elevernas rätt att delta i arbetet med att upprätta likabehandlingsplanen.

Trygg miljö och värdegrundsarbete

Vid inspektörernas samtal med de yngre eleverna framkommer att de känner sig otrygga på rasterna. De är ibland rädda för de äldre eleverna och beskriver att de vuxna inte alltid är där eleverna befinner sig. Vidare berättar eleverna att det ofta förekommer så kallat "skojbråk" som ibland urartar. Eleverna uppger att lärarna oftast tar tag i problemen när bråk uppstår men att engagemanget varierar mellan olika lärare. Lärarna menar att även om det generellt är lugnt på skolan och att ett gott klimat råder så förekommer mobbning och kränkningar. Vid tidpunkten för inspektörernas besök fanns aktuella "ärenden" som skolans antimobbninggrupp arbetade med. Skolledningen uppger att årskurs 4-9 fungerar bra tillsammans på skolan men att det händer att de äldre eleverna "biter ifrån" mot de yngre eleverna om de blir för "kaxiga". Skolan har fastställt ett rastvaktschema som enligt ledningen fungerar bra.

Nya Ängkärrsskolan genomför en årlig enkät med frågor till elever och föräldrar om bland annat trivsel. Av resultaten framgår att elevernas upplevelse av trivsel på skolan och med kamrater liksom hur rastverksamheten fungerar har försämrats mellan år 2006 och 2007.

Skolan ska enligt läroplanen främja förståelse för andra människor och förmåga till inlevelse. Skolan har schemalagda tillfällen för värdegrundsarbetet där olika läromedel används. Skolan har vidare påbörjat ett arbete med så kallade tjej- och killgrupper för att skapa en socialt trygg miljö. Vid samtal med elever och lärare framkommer att arbetet inte fungerar helt tillfredsställande i alla klasser och att detta är lärarberoende. Vid inspektörernas samtal med lärarna bekräftas att det är varje enskild lärare som avgör om och hur man arbetar med dessa frågor. Lärarna efterlyser ett tydligare och gemensamt arbete kring normer och värden.

De äldre eleverna, rektorn och lärarna uppger att det finns ett problem med närvaron på skolan. En mindre grupp elever har hög frånvaro och deltar sällan i undervisningen. Skolan har inte funnit någon lösning på problemet.

Sammantaget bedömer inspektörerna att skolan bör förbättra arbetet med att skapa en trygg miljö för eleverna.

Likabehandling

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever ska varje verksamhet upprätta en likabehandlingsplan. En sådan plan ska bland annat innehålla information om skolans förebyggande arbete samt vilka insatser skolan avser att genomföra under det kommande året utifrån en kartläggning av

verksamhetens behov. Därutöver ska planen innehålla rutiner vid akuta insatser, hur uppföljning av dessa ska ske samt en tydlig ansvarsfördelning mellan rektorn och personalen. Planen bör även ange hur skolan avser att agera om elev kränks av vuxna. Se vidare Skolverkets Allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2006:7).

Inspektörerna har tagit del av Nya Ängkärrskolans likabehandlingsplan. Parallellt med denna finns en äldre handlingsplan för kränkande behandling/mobbning. Elever och föräldrar känner inte till likabehandlingsplanen utan refererar till den äldre handlingsplanen. Eleverna uppger vid intervjuer att de inte har deltagit i utarbetandet av likabehandlingsplanen vilket också bekräftas av rektor. Den likabehandlingsplan som inspektörerna tagit del av saknar flertalet av de ovan angivna inslagen, vilket föranleder inspektörerna att bedöma att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller författningarnas krav.

Inspektörerna vill även göra skolan uppmärksam på att en förordning om barns och elevers deltagande i arbetet med en likabehandlingsplan trädde i kraft den 15 oktober 2006. Då eleverna vid Nya Ängkärrskolan inte varit delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen bedömer inspektörerna att skolan inte beaktat elevernas rätt att delta i arbetet med en likabehandlingsplan.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektorns och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna, det vill säga skolan är öppen för alla och urvalet sker efter grunder som är förenliga med de allmänna målen och värdegrunden,
- om varje elev erbjuds ett sådant antal undervisningstimmar att det ger förutsättningar att nå målen i respektive ämne,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering,
- om eleverna har tillgång till nödvändig utrustning och ändamålsenliga lokaler.
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
X			

Motivering:

Nya Ängkärrskolan erbjuder en god fysisk miljö i form av ändamålsenliga lokaler och har god tillgång till nödvändig utrustning. Eleverna har tillgång till väl fungerande studie- och yrkesvägledning. Inspektörerna bedömer dock utifrån nedanstående att området *Tillgång till utbildning* inte har godtagbar kvalitet. Skolan är inte öppen för alla. Utbildningen ger inte kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot vad utbildningen vid den offentliga grundskolan ska förmedla.

Mottagande enligt bestämmelserna

Den grundläggande principen för fristående skolor är att de ska vara öppna för alla elever. I Skolverkets tillsynsbeslut den 17 juni 2002 konstaterades att Nya Ängkärrskolan inte uppfyllde författningarnas krav på de allmänna förutsättningarna för verksamheten vad gäller principer för intagning. Huvudmannen förtydligade den 31 januari 2003 intagningskriterierna vid Nya Ängkärrskolan i Solna. Vid antagning av elever till skolan ska följande prioritering tillämpas om antalet sökande överstiger antalet platser, 1) Dyslexielever som enligt dyslexiutredningen har störst behov, 2) turordning enligt ansökningstidens längd och 3) syskonförtur. Inspektörerna har tagit del av de krav som vid inspektionsbesöket ställs på elever som söker en plats på Nya Ängkärrskolan. Förutom att eleverna är diagnostiserade som dyslektiker ställer skolan därutöver krav på att eleverna genomgått ett WISC 3³ begåvningsstest samt en läkarundersökning av öron och ögon. De test, som genomförts innan ansökan, utvärderas av skolans specialpedagoger. Pedagogerna menar att de vill ha elever med en jämn begåvningsprofil och att de undviker att ta in elever med diagnoser, som exempelvis ADD eller ADHA, eller elever som av andra orsaker inte bedöms klara av undervisningen. Ledning och specialpedagoger anger att syftet med dessa intagningsprinciper är att undvika att ta in elever som riskerar att återigen misslyckas i skolan. Enligt skollagen finns undantag från öppenhetsprincipen om mottagandet av en elev skulle medföra betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för skolan. Ojämn begåvningsprofil eller vissa diagnoser, som exempelvis ADD eller ADHA, kan inte anses vara ett sådant undantag. Inspektörerna bedömer därför att skolan inte är öppen för alla.

Undervisningstid

En fristående skola har inte samma krav som det offentliga skolväsendet att följa den nationella timplanen. Dock måste den fristående skolan ge eleverna möjlighet att nå målen i samtliga ämnen. Detta krav gäller även ämnen som utgör valbara

³ Wechsler Intelligence Scale för Children eller WISC är ett intelligenstest för barn som utvecklades av psykologen David Wechsler 1949. Testet är framtaget för barn som fyllt sex år men ännu ej sjutton år (den svenska versionen är dock endast normerad för barn upp till sexton år). WISC är ett av de mest använda intelligenstesterna för barn och består av tretton deltest.

alternativ. I de nationella kursplanerna anges de mål som eleverna ska ha uppnått i slutet av det femte skolåret. På Nya Ängkärrskolan ges eleverna inte förutsättning att nå målen i slöjd, teknik samt hem- och konsumentkunskap i årskurs 5 eftersom ingen undervisning ges i dessa ämnen förrän i årskurs 6.

Enligt författningarna ska eleverna erbjudas språkval. Om eleven och vårdnadshavaren önskar det ska istället för moderna språk erbjudas bland annat engelska och svenska som språkval. Nya Ängkärrskolan erbjuder vid inspektionstillfället inte språkval. Vid inspektörernas besök den 9 juni 2008 samt vid faktagranskningen uppgav rektorn att språkval kommer att erbjudas från och med kommande läsår med början i årskurs 7 och årskurs 8.

Sammantaget bedömer inspektörerna att utbildningen vid Nya Ängkärrskolan inte till art och nivå motsvarar vad utbildningen i den offentliga grundskolan ska förmedla.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som de behöver för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetensutveckling:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektionen visar att rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt. Skolan har god tillgång till specialpedagogisk kompetens. Skolans övriga pedagogiska personal saknar i hög utsträckning utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Detta motiverar att området *Personalens utbildning och kompetensutveckling* sammantaget bedöms vara av mindre god kvalitet.

Personalens utbildning

Skollagen kräver att en fristående skola använder lärare som har en utbildning för den undervisning de ska bedriva, dock med undantag för fall då personer med sådan utbildning inte finns att tillgå. Enligt officiell statistik från Skolverket saknar 45 procent av skolans lärare pedagogisk högskoleexamen. Inspektionen visar vidare att flera av skolans lärare som innehar pedagogisk högskoleexamen undervisar i ämnen

de saknar utbildning för.

Inspektörerna bedömer att skolan bör vidta åtgärder så att fler elever får tillgång till lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

3.3 Rektorns ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna,
- om lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg följs.

Bedömning av området Rektorns ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Men hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området *Rektorns ansvar* är av mindre god kvalitet. Inspektörerna bedömer att rektorn vid Nya Ängkärrskolan är förtrogen med verksamheten. Enligt inspektörerna bör rektorn som pedagogisk ledare i ökad utsträckning ta ansvar för att verksamheten inriktas mot att nå de nationella målen samt ta beslut i enlighet med dessa.

Rektorn som pedagogisk ledare

Som pedagogisk ledare i skolan har rektorn, enligt läroplanen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Det pedagogiska ledarskapet har, enligt rektorn på Nya Ängkärrskolan, delegerats till biträdande rektorn. Biträdande rektorns tjänst omfattar även 25 procents tjänst som kurator. Vid inspektörernas intervjuer och samtal med skolans lärare framkommer att ansvarsfördelning mellan rektorn och biträdande rektorn när det gäller beslutsfattande upplevs som otydlig liksom sammanblandningen av lednings- och kuratorsfunktionen. Lärarna uppger att de ges fria ramar gällande pedagogiska frågor och att de i begränsad omfattning arbetar gemensamt i frågor gällande val av metod, uppföljning, organisering av verksamheten eller förbättringsarbete. Lärarna menar att skolans gemensamma pedagogiska utvecklingsarbete inte leds i den utsträckning de behöver. Enligt eleverna är variationen stor mellan lärarna när det gäller arbetsmetoder, genomförande av undervisningen, arbetet med normer och

värden vilket kan tyda på brister i den pedagogiska ledningen av verksamheten. I rektorns ansvar som pedagogisk ledare ingår bland annat ansvaret för utbildningens inriktning, individanpassning och särskilt stöd liksom arbetet med normer och värden. Eftersom dessa områden är av mindre god kvalitet bedömer inspektörerna att rektorns pedagogiska ledarskap bör förbättras.

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat

Enligt läroplanen har rektorn det övergripande ansvaret för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. Tidigare i rapporten framkommer att uppföljning på skolnivå måste ske i samtliga ämnen. Även läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot bör följas upp för att se om utbildningens inriktning svarar mot de nationella kraven. Som tidigare nämnts genomför Nya Ängkärrskolan ingen utvärdering av kunskapsresultaten på skolövergripande nivå. Kunskapsresultaten analyseras inte utifrån exempelvis skillnader mellan flickor och pojkar eller skillnader mellan ämnen. Inspektörerna bedömer att rektorn bör ta ett större ansvar för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten i syfte att nå en högre måluppfyllelse. Syftet med en regelbunden utvärdering av kunskapsresultaten på övergripande nivå är att fokus riktas mot metodutveckling, det vill säga skolans kvalitativa utveckling mot en bättre utbildning. Resultatet av den enkät som refereras till under område 2.1 *Normer och värden* tas inte till vara. Inspektörerna bedömer att rektorn bör ta ett ökat ansvar för uppföljning och utvärdering av kunskapsresultaten liksom resultaten av skolans arbete med normer och värden i syfte att nå en högre måluppfyllelse.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
X			

Motivering:

Med hänvisning till vad som nedan redovisas bedömer inspektörerna att området *Kvalitetsarbete* är av ej godtagbar kvalitet. Bedömningen grundar sig på att skolans till stora delar saknar ett systematiskt kvalitetsarbete. Skolan har inte heller levt upp till kravet på att årligen upprätta en kvalitetsredovisning.

Systematiskt kvalitetsarbete

En kvalitativ utveckling av en skola förutsätter att uppföljningar och utvärderingar kontinuerligt genomförs och systematiskt används genom att resultaten analyseras i förhållande till de nationella målen för utbildningen. Detta behöver ske på olika nivåer i skolans organisation. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras i en kvalitetsredovisning som ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Inspektörerna har tagit del av den målbeskrivning som finns för arbetet på skolan samt den enkät som årligen riktas till elever, föräldrar och personal. Vid samtal med såväl rektorn som lärarna framkommer att skolan i många avseenden lyckats i sina ambitioner. Inspektörernas bedömning är dock att de utvärderingar och självskattningar som görs saknar en tydlig knytning till de nationella målen för utbildningen. Formerna för uppföljning och utvärdering går inte heller att utläsa ur skolans målbeskrivning. Resultat synliggörs inte och analyseras inte på en skolövergripande nivå vare sig vad gäller elevernas kunskapsutveckling eller effekterna av värdegrundsarbetet. De insatser som skolan gör på olika områden blir därför enligt inspektörerna svåra att följa upp och utvärdera. Mot denna bakgrund bedömer inspektörerna att skolans kvalitetsarbete bör förbättras.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser vidta för ökad måluppfyllelse. Arbetet med kvalitetsredovisningen har till syfte att bidra till att utveckla skolans verksamhet i riktning mot de nationella målen och till att ge information om hur väl verksamheten lyckas med sitt uppdrag. Vidare ställs krav på att kvalitetsredovisningen ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Även elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i framtagandet.

Nya Ängkärrskolan har inte upprättat någon kvalitetsredovisning utan rektorn på hänvisar till den kvalitetsredovisning som Solna kommun upprättat och i vilken ett urval av skolans resultat i form av statistik presenteras. Detta finner inspektörerna anmärkningsvärt då huvudmannen efter den föregående inspektionen uppgett att skolan framlädes kommer att upprätta en årlig kvalitetsredovisning. Att en annan huvudman i sin kvalitetsredovisning redovisar skolans resultat innebär inte att man fritas från förordningens krav på att varje skola ska upprätta en kvalitetsredovisning för den egna verksamheten. Inspektörerna bedömer att skolan inte levt upp till kravet att årligen upprätta en kvalitetsredovisning i enlighet med gällande bestämmelser.

3.5 Huvudmannaskap och tillstånd

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan drivs av den huvudman som innehar tillståndet,
- om huvuddelen av skolans undervisning bedrivs med hjälp av lärare som är anställda av skolan,
- om utbildningen sker inom ramen för Skolverkets tillstånd.

Bedömning av området Huvudmannaskap och tillstånd:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Inspektörerna bedömer att bedömningsområdet *Huvudmannaskap och tillstånd* har mindre god kvalitet.

De bestämmelser i skollagen som reglerar godkännande respektive rätt till bidrag för fristående skolor är utformade på ett sådant sätt att utbildningen ska bedrivas av den fristående skolan. I förordningen om fristående skolor finns dock bestämmelser som att modersmålsundervisning kan erbjudas genom att skolorna träffar avtal med någon annan om undervisningen. Det finns inga andra bestämmelser som behandlar möjligheten för en fristående skola att genom avtal överlåta på annan huvudman, vare sig privat eller offentlig, utbildning som huvudmannen har fått godkännande och rätt till bidrag för.

Nya Ängkärrskolan har tecknat avtal med Kulturskolan om undervisning i musik vilket innebär att undervisningen i musik bedrivs av lärare som inte är anställd av skolan. Inspektörerna att detta förhållande inte är i enlighet med tillståndet och måste åtgärdas.

3.6 Stabilitet

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan har ett stabilt elevunderlag och en stabil ekonomi så att skolans varaktighet och elevernas fortsatta skolgång kan garanteras.

Bedömning av området Stabilitet:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Stiftelsen Nya Ängkärrskolan har redovisat en årsredovisning för perioden 1 juli 2006 – 30 juni 2007 samt en preliminär resultatbudget för 1 juli – 30 juni 2008. Granskningen av årsredovisningen, bokföring samt styrelsens förvaltning har genomförts av vald revisor. Årsredovisningen visar på ett överskott för Stiftelsen Nya Ängkärrskolan. Rektorn bedömer prognosen över elevantalet som positiv med hänvisning till att Nya Ängkärrskolan för närvarande har en kö på ca 60 elever. Inspektörerna bedömer att skolan, utifrån prognos för elevunderlag och redovisad ekonomi, är stabil.

Stockholm den 26 september 2008

Sigbritt Gålnander
Gunnel Eriksson